

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/119/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921201607
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2022:5921201607.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Petrou Lackovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: T. G., nar. XX.XX.XXXX a J. G., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, obe bytom ako matka, deti rodičov: matka J. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. 14, O. a otec T. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, okr. D. L. E., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Maloleté deti T. G. a J. G. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky.

Zastupovať a spravovať majetok maloletých detí v bežných veciach bude matka.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého T.a výživným vo výške 80,- eur mesačne a na výživu maloletej J. výživným vo výške 80,- eur mesačne, a to vždy do každého 10-dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc od podania návrhu, t.j. od 27.09.2021.

Zameškané výživné od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku na maloletého T.a vo výške 488,- eur a na maloletú J. vo výške 488,- eur je otec povinný zaplatiť v splátkach vo výške po 50,- eur na každé dieťa splatných spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia pod následok straty výhod splátok nezaplatením, čo i len jednej z nich.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Dňa 27.09.2021 bol súdu doručeným návrh matky maloletých detí na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

2. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí žili v spoločnej domácnosti. Keď však bola tehotná s J., rozišli sa, otec detí ostal žiť so svojimi rodičmi a ona sa odsťahovala do Ružomberka k svojej mame. O otcovi deti má také informácie, že by mal pracovať v zahraničí. Nie sú v kontakte, na deti jej neprispieva pravidelne. Za posledný rok a pol pred podaním návrhu, jej poslal akurát v júli 2021 sumu 210 €. Matka navrhla zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti. Otcovi navrhla určiť výživné po 80 € mesačne na každé dieťa. Žiadala aj zameškané výživné.

3. Uznesením č.k. 11P/119/2021-12 zo dňa 30.09.2021 bol maloletým deťom ustanovený kolíznym opatrovník, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa bez ospravedlnenia nezúčastnil otec maloletých.

5. Súd konal v neprítomnosti otca maloletých detí.

6. Na pojednávaní matka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že od malička zabezpečuje starostlivosť o svoje deti. Riadne sa o ne stará. S otcom mal. detí v minulosti žili v spoločnej domácnosti, avšak asi od marca roku 2020, keď mal T. rok a ona bola tehotná s J., v spoločnej domácnosti nebývajú. Potom otec detí občas platil výživné, niekedy poslal viac, niekedy menej. Naposledy s ním bola v kontakte v decembri roku 2020. Od vtedy s ním v kontakte nie sú ani deti. V súčasnosti o ňom nemá žiadne informácie, len tie, ktoré sú zrejmé zo súdneho spisu. Nie je v kontakte ani s jeho rodinou. Posledné informácie o otcovi detí má od jeho mamy a sestry a podľa nich, by sa mal nachádzať v Kanade, kde by mal aj pracovať a zarábať okolo 900 € a ešte by tam mal údajne poberať aj nejakú podporu. Pokiaľ ide o právo zastupovať a spravovať majetok mal. detí v bežných veciach, navrhla, aby toto právo mala ona, nakoľko o otcovi nemá žiadne informácie a ani v podstate s deťmi nie je v žiadnom kontakte a podľa posledných informácií by sa mal nachádzať v zahraničí, pravdepodobne v Kanade. Výživné navrhla vo výške 80,- eur na každé dieťa, to znamená 80,- eur na T. a 80,- eur na J.. Momentálne spolu s deťmi býva v jednoizbovom byte, v podnájme. Byt patrí jej mame, ale ona tam s nimi nebyva. Platím v súvislosti s týmto bytom podnájom vo výške 50,- eur a ešte 50-60,- eur elektriku spolu s DIGI, rozhlasom a TV, takže celkovo náklady na bývanie má okolo 110,- eur. Pokiaľ ide o jej príjem, tento v súčasnosti tvorí len rodičovský príspevok vrátane prídavkov na dve deti, t.j. spolu vo výške 330,- eur mesačne. Okrem toho iný príjem nemá. A pokiaľ ide o výdavky, tieto sú najmä v súvislosti s bývaním a potom výdavky bežného charakteru na stravu, ošatenie, drogériu, kozmetiku. Dcéra J. má ešte plienky, tieto vychádzajú okolo 30-40,- eur mesačne, T. už plienky nenesí. J., ani T. nepijú umelé mlieko, kupuje im kravské, ale tohto len J. vypije 1 liter za deň. Okrem toho zdravotný stav detí je dobrý, nemajú nejaké zvýšené výdavky, neužívajú žiadne lieky, nemajú zatiaľ zistené žiadne intolerancie, ani alergie. Nie je vlastníčkou žiadneho nehnuteľného majetku, ani hnuťného majetku, nemám ani žiadne úvery a nemám ani žiadne naštrené finančné prostriedky na účty v banke. Žije iba z tých 330,- eur, nikto jej finančne nepomáha. Od podania návrhu, t.j. od 27.09.2021, požaduje aj zameškané výživné, nakoľko otec za toto obdobie neprispieval na výživu detí. Jednu platbu, od otca eviduje vo výške 90,- eur, ktorú poslal v decembri 2021, respektíve túto platbu ani neposlal on, ale jeho sestra. Uvedomuje si, že to zameškané výživné bude vo vyššej sume a aj napriek tomu, že si myslí, že to otec aj tak nezaplatí, súhlasila s tým, aby mu to zameškané výživné bolo rozrátané na splátky, napr. po 50,- eur.

7. Otec sa k návrhu riadne písomne nevyjadril.

8. Súdu sa podarilo zistiť telefonický kontakt na otca detí, následne bol otec detí zo strany súdu kontaktovaný telefonicky, za účelom zistenia kontaktných údajov, adresy, kde sa zdržiava, kde preberá písomnosti, telefónneho čísla a e-mailovej adresy. Otec tieto údaje súdu neposkytol, nakoľko sa podľa vyjadrenia ponáhal do práce. Uviedol však, že zaslal súdu e-mail, že o návrhu vie a súhlasí s ním. Viac sa súdu, ani po viacerých pokusoch s otcom skontaktovať nepodarilo. Nepodarilo sa zistiť, ani adresu na doručovanie písomností, ani iný kontakt, preto zásielky súdu boli otcovi maloletých detí doručované na adresu trvalého pobytu registrovanú v Registri obyvateľov SR, kde si zásielky neprevzal v odbernej lehote.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, aby mal. deti boli zverenú do osobnej starostlivosti matky a aby právo zastupovať a spravovať majetok mal. detí mala matka. Pokiaľ ide o výšku výživného, súhlasil s matkou navrhovanou výškou výživného, to znamená 80,- eur na mal. T. a 80,- eur na mal. J.. Pokiaľ ide o zameškané výživné v prípade, ak toto bude vypočítané a priznané, súhlasila kolízna opatrovníčka, aby otcovi bolo toto umožnené platiť v splátkach pod následkom straty výhod splátok.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a to najmä s návrhom matky, rodnými listami maloletých detí, lustráciami v SP a v Registri obyvateľov SR, uznesením OSRK 11P/119/2021-12 zo dňa 30.09.2021, správou z ÚPSVaR RK a ÚPSVaR SNV, úradnými záznamami, e-malom otca, správou z obce Betlanovce.

11. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté

dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

12. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1.prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

19. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že o maloleté deti sa osobne stará ich matka, pričom otec osobnú starostlivosť o maloleté deti nevykoná, nebývajú v spoločnej domácnosti, s maloletými deťmi ani s ich matkou nie je v kontakte, výživné na deti neplatí, mal by sa nachádzať, aj pracovať v zahraničí, pravdepodobne v Kanade. Aj napriek tomu má stále evidovaný trvalý pobyt na adrese J. XXX, okr. D. L. E.. Ide o rodičovský dom. Naposledy bol zamestnaný u zamestnávateľa: C. E. a to do 31.12.2021, kde jeho vymeriavací základ bol vo výške 42,96 € za mesiac jún 2021 a následne v mesiacoch júl - december 2021 vo výške 17,90 €. V e-maile zaslanom súdu dňa 27.10.2021 otec súhlasil s úpravou práv a povinností k mal. deťom ako aj s určením výživného na maloleté deti rozhodnutím súdu. Ďalej bolo zistené, že matka sa o deti osobne riadne stará. Býva spolu s maloletými deťmi v 1-izbovom byte v Ružomberku, ktorý patrí jej matke. Náklady má v súvislosti s bývaním vo výške 110 €, ďalšie náklady má bežného charakteru. Maloleté deti sú zdravé, majú taktiež len bežné výdavky. Zatiaľ nenavštevujú žiadne zariadenia. Matka je toho času na materskej, resp. rodičovskej dovolenke, pričom jej mesačný príjem je 330 €. Finančne jej nikto nepomáha, nemá žiadny hnuťelný, ani nehnuťelný majetok, ani žiadne našetrené peniaze na účtoch v bankách.

24. Pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti jednému z rodičov (zverenie matke), keď rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, s právom matky zastupovať a spravovať majetok maloletých detí, ako to navrhla matka, takúto úpravu práv a povinností vo vzťahu k maloletým súd vyhodnotil ako úpravu, ktorá je v najlepšom záujme maloletých detí, jednak vzhľadom na vek maloletých detí, jednak vzhľadom na vzťahy medzi rodičmi (nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú v kontakte, otec sa o deti nezaujíma), ale najmä vzhľadom ku skutočnosti, že matka aj doteraz riadne zabezpečovala a zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti, pričom otec, t.č. osobnú starostlivosť o maloleté deti nevykonáva, nezabezpečuje a ani neprejavil záujem, že by chcel zabezpečovať. S touto úpravou zároveň vyjadril súhlas aj kolízny opatrovník, preto súd v prvom výroku rozsudku zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a následne matke ponechal právo zastupovať a spravovať majetok maloletých detí, najmä vzhľadom na skutočnosť, že otec by sa mal nachádzať v zahraničí, na bližšie nezistenom mieste, nezistenej adrese, matku nekontaktuje, s deťmi sa nestretáva, t.z. prejavuje celkový nezáujem.

25. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, táto má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd buď autoritatívnym rozhodnutím alebo schválením rodičovskej dohody. Toto rozhodnutie môže súd zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery, pričom by malo ísť o podstatnú zmenu pomerov. Nakoľko sa rodičia nedohodli, resp. neuzavreli rodičovskú dohodu o výške výživného na maloleté deti, súd určil výživné, tak ako ho navrhla matka, t.z. vo výške 80 € mesačne na každé dieťa, pričom má za to, že platenie výživného v takto určenej výške je v záujme maloletých detí s prihliadnutím na ich potreby a vek a zároveň je v schopnostiach a možnostiach otca, ktorému uložil túto povinnosť, výživné v takejto výške platiť. Súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletých detí, ktoré sú bežného charakteru, prislúchajúce ich veku a zdravotnému stavu ako aj na to, kto sa o maloleté deti osobne stará. Na druhej strane prihliadol súd aj na situáciu otca, keď otec súdu nepreukázal žiadne majetkové pomery, ani svoje schopnosti, či možnosti avšak za predpokladu, že žije a pracuje v zahraničí, čo spochybnené nebolo, má súd za to, že výživné v určenej výške platiť je schopný, toto výživné pokryje základné potreby maloletých detí a v prípade, ak bude zistená vyššia životná úroveň otca, bude to dôvodom na zvýšenie výživného na maloleté deti, ktoré majú právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov. Zároveň však súd v prvom rade skúmal, či v prípade platenia výživného v takto určenej výške budú zabezpečené základné životné potreby maloletých detí, čo je v prípade určovania výživného súdom prvoradé. V tejto súvislosti bolo zistené, že základne potreby maloletých budú riadne zabezpečené, nakoľko sama matka takúto výšku výživného navrhla a žiadne zvýšené výdavky maloletých detí nepreukázala. Zároveň súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť aj zameškané výživné, ktoré matka žiadala od podania návrhu, t.j. od 27.09.2021 a ktoré boli vypočítané, ku dňu vyhlásenia rozsudku vo výške 488 € na každé dieťa, ktoré zameškané výživné so súhlasom matky a KO súd otcovi povolil splácať v splátkach a to aj napriek tomu, že o to výslovne nepožiadala, pod následkom straty výhod splátok. V prípade výpočtu zameškaného výživného, súd nezohľadnil platbu v mesiaci december 2021 vo výške 90 €, nakoľko nebolo preukázané, že by išlo o výživné, keď táto suma bola matke zaplatená sestrou otca a v čase Vianoc.

26. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletými, matka tento nežiadala upraviť. Súd v rozhodnutí neupravil styk otca s maloletými, nakoľko takáto úprava v momentálnej situácii, nie je potrebná, ani možná. Ak sa však menia pomery a, matka mu bude brániť v styku s maloletými, môže si podať návrh na súd o úpravu styku s maloletými.

27. O trovách konania, súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku CMP a vyslovil, že žiadne z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko v danom konaní nezistil žiadne také závažné okolnosti, na základe ktorých by bolo potrebné niektorého z účastníkov konania zaviazat' na úhradu trov konania voči inému z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Ružomberok písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.